

EKOONOMİ

4. Sanayi devrimi ve Türk tekstil sektörü

Dünya ekonomisinin mal ve hizmet üretimini açısından gerçekleştirdiği büyük sıçramaları 'Sanayi Devrimi' diye adlandırmıyoruz. 1750'den itibaren başladığı

varsayılan 1. Sanayi Devrimi, başlangıçta suyun itici gücünden yararlanılarak, yeni bir üretim süreci oluşturuldu. **Buhar makineleri 19. Yüzyıl'ın 'Kömür Yüzyılı' olmasına bağlı olarak, 1. Sanayi Devrimi'ne buharı da kattı.** 2. Sanayi Devrimi, 1870 ile 1913 arasında, elektrik motorları, çilen patenmalı motorlar (sıvı yatıkla çalışan), okyanusları



kerem.alkin@yenisafak.com.tr

aşan, kıtalararası telgraf hatları ve radyo dalgaları ile gerçekleşen aşamaydı. **Yani, 2. Sanayi Devrimi elektrik enerjisi anlamına geliyordu.** 3. Sanayi Devrimi, 1950'den günümüze kadar sürmekte olan 'Dijital Devrim' dönemi olarak ifade edilebilir.

3. Sanayi Devrimi ya da 'Dijital Sanayi' döneminin belli başlı buluşları arasında nükleer enerji, sentetik ürünler, bilgisayar teknolojisi, robot ve android teknolojisi, mikroelektronik teknoloji benzeri yenilikleri; bunun yanı sıra, fiber optikler ve İleri telekomünikasyon teknolojilerini, biyogenetikler, biyotarama, lazer sistemleri gibi başka buluşları sıralayabiliriz. **Simdi, dünya ekonomisi 4. Sanayi Devrimi'ni konuşuyor.** Bilgisayar programları gibi, Endüstri 4.0' olarak da adlandırılan bu süreç, **küresel boyutta, sanayi üretimini yüksek teknoloji ile donatma, makineler arası iletişim çağına geçiş (M2M) ve buna bağlı olarak kaynak verimliliği ile ekolojik dengeyi koruyucu, 'yeşil büyüme' ve 'yeşil enerji' dönemine geçmek anlamına geliyor.**

Bu yeni sürecin anlamı, daha fazla otomasyon sistemlerinden, robotlardan yararlanarak, zaman ve mekân kavramları açısından, yeni üretim prosesleri oluşturmayı, üç boyutlu yazıcılarla, dünyanın her noktasında her türlü hammaddenin ana mamul ve nihai ürünün üretilmesini anlamına geliyor. **Bu da, Türkiye'nin orta ve yüksek öğretim sistemini, mekatronik, robotik, bilgi teknolojileri ve oto biyoniği gibi meslekler için yeniden kurgulanmasını gerektirmektedir.** Endüstri 4.0'ı uygulamaya geçiren ülkeler üretimde verimliliği artırabildikleri, pazara ürün sürme süreçlerini olağan üstü kısıtlıktan ve üretim sürecinde esnekliklerinin gelişeceği bir yapı oluşturacaklar. **Bu süreçte geçmeyi başararak ülkeler, hızla rakiplerine her yıl, adeta 5 yıllık' bir fark atmaya olacak.** 8. Haziran'da kim hükümet kurabiliyorsa, gündemi öncelikli olarak bu konular olmalı.

TÜRK TEKSTİLİ GELECEKTE DE VAR OLMALI

Prof. Dr. Murat Ali Yülek başkanlığındaki bir akademi ekibinin Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası için hazırladıkları rapor, 18. Yüzyıl'da sanayi devriminin gerçekleşmesinde en önemli itici unsurlardan birisi olan tekstil ve hazır giyim (THG) üretiminin, tarihi boyunca en dinamik ekonomik faaliyetlerden birisi olduğuna ve Türkiye'nin sanayileşme sürecinde de kilit rol oynadığına işaret ediyor. **Tekstil sanayimiz, üretim yöntem ve araçlarını yenileyerek ve teknik tekstil gibi katma değeri yük-**

sek ürünlerin üretimini gerçekleştiren dünya piyasalarındaki rekabetsiz ve dinamik yapısını da korumayı bilmiş.

Günümüzde, içinde Türkiye'nin de olduğu dünyada en yüksek THG ihracatı yapan ülkeler arasında, Çin ve Hindistan gibi yeni gelişen düşük gelirli ülkelerle birlikte Almanya ve Tayvan gibi yüksek gelirli ülkelerin de olması tekstil sektörünün hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde önemini koruduğunu göstermekte. Çalışmada elde edilen sonuçlar THG sektörünün ülkemiz açısından son

derece önemli bir sektör olmaya devam ettiğini göstermekte. Ürettiği brüt katma değer, net ihracat ve döviz kazancını ve istihdam ve girişimcilik açısından, **THG ülkemizin en önemli sektörlerinin başlarında geliyor.**

Türk THG sektörü ürettiği brüt katma değer açısından ülkemizin en önemli sektörlerinin başlarında gelmekte. Çalışmada, Girdi-Çıktı modelleri kullanılarak sektörün 2013 yılında 64,8 milyar TL'lik doğrudan brüt katma değer (BKD) ürettiği (GSYH'nin yüzde 4,8'i) hesaplanmış. **Sahip olduğu güçlü bağlantı etkileriyle diğer sektörleri de hareket ettiren THG sektörü, geri ve yatay bağlantılarıyla dolaylı ve uyarlıms etkileri de göz önüne alındığında toplam olarak 117,9 milyar TL büyüklüğünde bir brüt katma değer (GSYH'nin yüzde 8,6'si) üretmiş.** Öte yandan, ülkemizdeki tekstil perakendesi sektörünün 2013 yılı için ilave olarak 24,8 milyar TL BKD ürettiği hesaplanmıştır. **Yani, Türkiye'nin millî gelirinin tek başına yüzde 10'unu üreten bir sektörden söz ediyoruz. Kim, THG'nin misyonunu tamamladığını iddia edebilir ki?**

SEKTÖRDEN CARİ DENGEYE POZİTİF KATKI

Dünyanın en büyük altıncı ihracatçısı konumunda olan Türk THG üreticileri, ekonomimize en yüksek net ihracat gelirini sağlayan sektör konumunda. Bu sektör ülkemizin son on yıldaki net 98 milyar dolarlık uluslararası rezerv birikimine brüt 222, net 124 milyar dolar ile, diğer tüm net ihracatçı sektörlerin toplamından daha yüksek bir katkı sağlamış durumda. **Eğer THG sektörü net ihracatı olmasaydı, diğer kalemlerin aynı kalması durumunda Türkiye'nin son 10 yıldaki net rezerv birikimi negatife dönecekti.** Dolayısıyla, THG sektörü, cari denge açısından kritik rol oynamakta.

THG üretimi yapan toplam 53 bine yakın işyerinin yüzde 97'sini KOBİ'ler oluşturuyor. Hizmet ya da tarıma oranla daha nitelikli işgücüne ihtiyaç duyan sanayi sektörü içinde emek yoğun niteliği ağır basan THG sektörü, emal ve sinai olmayan tecrübesiz ya da düşük tecrübeli işgücünün nispeten kısa bir eğitim sürecünde işe girebilmesine imkan sağlamakta. Bu yüzden, diğer sinai sektörlerin, tecrübesiz eleman yerine THG sektöründe yetişen iş gücünü transfer etmeleriyle sıklıkla karşılaşılmakta ve genelde sanayi, özde THG, bölgesel kalkınma açısından da öncü bir sektör olmaya devam etmekte. **7 Haziran seçimlerine doğru, tüm partilerin stratejik sektörlere yönelik de çalışmalarıyla sona ermektedir.**